

ŚLĄSKIE SMAKI®

**NAJLEPSZE PRZEPISY
KUCHNI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO**

www.SlaskieSmaki.pl

Szanowni Państwo!

Festiwal „Śląskie Smaki”® na stałe wpisał się w kalendarz polskich imprez kulinarnych. Organizowany jest co roku w innej części województwa śląskiego, dzięki czemu oprócz różnorodności kuchni prezentuje również bogactwo atrakcji turystycznych regionu.

Festiwal zainicjowano na Zamku Ogrodzienickim w Podzamczu w 2006 r. Kolejne edycje odbywały się kolejno w Cieszynie (2007 r.), Raciborzu (2008 r.), Pszczynie (2009 r.) i Złotym Potoku (2010 r.).

Dobra i różnorodna kuchnia przyciąga co roku tysiące ludzi, którzy chcą nie tylko zobaczyć i spróbować oryginalnych dań, ale również nauczyć się samodzielnie je przyrządzać. Uczą się tego od biorących udział w konkursie kulinarnym drużyn amatorów (przede wszystkim niezastąpionych Pań z Kół Gospodyń Wiejskich) i profesjonalnych kucharzy. Tym milej jest nam przekazać już piątą mini książeczkę kucharską z konkursowymi przepisami, będącą kompilacją wszystkich dotychczasowych edycji Festiwalu. Jesteśmy przekonani, że wśród tak wielu różnorodnych receptur każdy z Państwa znajdzie coś dla siebie.

Mamy nadzieję, że potrawy naszego regionu będą przygotowywane z prawdziwą pasją, a najwyższym uznaniem będą dla Państwa zadowolone miny rodziny i przyjaciół, którzy będą tych pyszności kosztować.

Życząc milej zabawy w kuchni zapraszamy na stronę www.slaskiesmaki.pl i kolejne odsłony Festiwalu „Śląskie Smaki”®.

Wydawca: Śląska Organizacja Turystyczna
ul. Mickiewicza 29, 40-085 Katowice
tel. 32 207 207 1, fax. 32 207 207 2
e-mail: info@silesia-sot.pl, www.silesia-sot.pl

Portal turystyczny Województwa Śląskiego: www.gosilesia.pl
Strona internetowa festiwalu: www.slaskiesmaki.pl

ISBN: 978-83-62001-44-6

Katowice 2010

SPIS TREŚCI

HEKELE NA TOSTACH CHLEBA RAZOWEGO	4
GOLĄB LUB PRZEPIÓRKA DUSZONA	4
GOŁONKO Z KAPUSTĄ KISZONĄ I ŚLĄSKIM SZALOTEM	5
CHACHOR SZALOT	6
KARMINADLE Z PANCZKRAUTEM	6
KACZKA NADZIEWACZKA	7
KŁOBUCKIE JADŁO	8
KRÓLIK PIECZONY ZE ŚMIETANĄ Z FUSATYMI GALUSZKAMI I MODRĄ KAPUSTĄ	9
ROLADA WIEPRZOWA PASZEROWANA Z SOSEM RADZIWIŁŁ	10
KRÓLIK PO ŚLĄSKU	10
PASZTET Z KRÓLIKA	11
PERLICZKA DUSZONA Z PASZTECIKAMI, KALAREPĄ, KARTOFLAMI	12
PIECZEŃ HUSARSKA Z ZIEMNIAKAMI SMAŻONYMI, CZERWONĄ I ZASMAŻANĄ KAPUSTĄ	13
PIECZONE GOŁĘBIE	14
ROLADA BIAŁO Z CZORNYMI KLUSKAMI I MODRĄ KAPUSTĄ	15
ROLADA WOŁOWA	16
ROLADA Z DZICZYZNY	17
SCHAB SZTYGARSKI	18
TRADYCYJNE KŁOBUCKIE PRAŻUCHY Z MŁODĄ KAPUSTĄ ZASMAŻANĄ	19
UDKO Z GĘSI	20
ŻEBRO ADAMA	21
KEJZY ZUPA (ZUPA SEROWA)	22
KWAŚNICORKA NA WĘDZONCE	22
OBERIBA Z WĄTRÓBKĄ DROBIOWĄ	23
PARZYBRODA Z ŻEBERKAMI	23
PUCKA NA KWAŚNO	24
ROSÓL Z WĘDZONKI Z CZARNYMI KLUSKAMI	24
ZALEWAJKA	25
ŻUREK Z KRÓLIKA Z ZIEMNIAKAMI	25
AGREST W MAŁCU NA MIODULI	26
JABŁECZNIK „JAK U MAMY”	26
KOŁOCZ Z POSYPKĄ	27
KOPA Z GRUSZKĄ KROPIONĄ ŻUBRÓWKĄ	27
KOPA ORNONTOWICKA	28
MAKÓWKI CIESZYŃSKIE	29
SZPAJZA WIŚNIOWA	29
ROGALIKI „NIEBO W GĘBIE”	30

HEKELE

NA TOSTACH CHLEBA RAZOWEGO RECEPTURA TRADYCYJNA

Składniki:

- 200 g filetów śledziowych
- 2 jajka
- 100 g ogórków kiszonych
- 80 g cebuli
- sól
- pieprz
- musztarda

Opis przygotowania:

Śledzie, jajka, cebulę i ogórki kiszone (bez skóry) pokroić w drobna kostkę, doprawić musztardą i pieprzem, dokładnie połączyć wszystkie składniki. Podawać z grzankami z chleba razowego lub tostowego.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KILERÓW DWÓCH (HOTEL QUBUS KATOWICE)
I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2009

GOŁĄB LUB PRZEPIÓRKA DUSZONA

Składniki:

Duszone gołębie lub przepiórki

- 2 gołębie lub przepiórki
- 10 dkg słoniny
- 5 dkg grzybów suszonych
- 5 dkg pieczarek
- 5 dkg cebuli
- 200 ml śmietany
- 2 dkg mąki pszennej

- 200 ml bulionu drobiowego
- masło
- zielona pietruszka
- olej do smażenia
- sól, pieprz

Opis przygotowania:

Przepiórki (gołębie) oprawiamy, płuczemy. Mięso (tuszki) owijamy plastrami słoniny, obwiązujemy nitką dodając sól, pieprz. Grzyby suszone namaczamy, pieczarki czyścimy, obieramy ze skórek, kroimy w cienkie plasterki. Cebulę obrać, pokroić w kostkę. Przepiórki podsmażamy, podlewamy bulionem drobiowym, dusimy pod przykryciem około 30 minut. Grzyby podsmażamy z cebulką, dodajemy do przepiórek, zagotowujemy. Po 10 minutach wyjmujemy przepiórki. Dzielimy na połówki, do sosu dodajemy śmietanę rozrobioną z mąką, zagotowujemy. Porcję przepiórek wkładamy do sosu, podgrzewamy, doprawiamy do smaku. Możemy podawać z kaszą, młodymi ziemniakami lub gotowanymi warzywami.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ „KARCZMĘ POD LOTNISKIEM” W BIELSKU-BIAŁEJ
I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2007

GOLONKO

Z KAPUSTĄ KISZONĄ I ŚLĄSKIM SZALOTEM

Składniki:

- 6 sztuk golonek peklowanych
- 300 g kapusty kiszzonej
- 100 g borowików
- 100 g cebuli
- liść laurowy
- ziele angielskie
- pieprz
- maggi
- sól

Opis przygotowania:

Kapustę kiszoną parzymy na wrzątku, dodajemy grzyby przesmażone z cebulą, przyprawiamy. Z golonka usuwamy kość, robimy tzw. kieszeń do której wkładamy przygotowaną kapustę. Całość obwijamy sznurkiem lub wkładamy do siatki masarskiej, gotujemy z w/w przyprawami ok 1,5 godz.

ŚLĄSKI SZALOT

Składniki:

- 500 g ziemniaków
- 200 g ogórków kiszonych
- 100 g cebuli
- 100 g boczku wędzonego
- sól
- pieprz
- ocet
- kminek
- pietruszka zielona

Opis przygotowania:

Ziemniaki gotujemy w lupinach, dodając do gotowania kminek. Boczek wędzony, cebulę kroimy w drobną kostkę i przesmażamy. Ugotowane ziemniaki, ogórki kiszone (bez skóry) kroimy w kostkę, mieszamy dodajemy przesmażony boczek z cebulą, doprawiamy do smaku przyprawami i siekaną zieloną pietruszką. Można spotkać różne wersje tego typu szalotu np. z śledziem, jabłkiem kwaśnym, gotowaną marchewką. Do golonka podajemy ją oczywiście bez śledzia.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KILERÓW DWÓCH (HOTEL QUBUS KATOWICE)
I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2009

CHACHOR SZALOT

Składniki:

- 1 kg ziemniaków
- 6 jaj
- 5 ogórków kiszonych
- 30 - 40 dkg boczku wędzonego
- 1 cebula
- 1 kg schabu z kością
- bułka tarta
- mąka
- pieprz
- sól

Opis przygotowania:

Jajka gotujemy na twardo, a ziemniaki gotujemy w mundurkach. Kroimy boczek w kostkę, podsmażamy, na sam koniec dodajemy drobno pokrojoną cebulę i podsmażamy jeszcze przez chwilę aż cebula się zeszkli. Ugotowane ziemniaki obieramy ze skórki, kroimy w kostkę. Ogórek kiszony i ugotowane jajka kroimy w kostkę. Wszystkie składniki mieszamy doprawiając solą i pieprzem do smaku. Podajemy z kotлетem schabowym panierowanym w bulce, jajku i mące. Mięso schabowe kroimy na plastry, rozbijamy, panierujemy w jajku, mące i bulce tartej i smażymy na rozgrzanym oleju aż uzyska złoty kolor.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW Z ORNONTOWIC
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORÓW, 2007

KARMINADLE Z PANCZKRAUTEM

Składniki:

Karminadle:

- 40 dkg mięsa wieprzowego
- cebula
- jajko
- bułka (czerstwa)
- sól
- pieprz
- maggi

- tłuszcz do smażenia

Panczkraut:

- ziemniaki
- młoda kapusta
- kawałek słoniny lub boczku
- sól
- pieprz
- ocet

Opis przygotowania:

Karminadle

Bułkę namoczyć w wodzie i odcisnąć. Zmieszać mięso razem z bułką. Dodać drobno pokrojoną cebulę, jajko i przyprawy. Z masy formować kotleczki i smażyć z obu stron na rozgrzanym tłuszczu na złoty kolor.

Panczkraut

Ziemniaki obrać i ugotować w osolonej wodzie. Ugotować poszatkowaną kapustę. Następnie kapustę odcedzić i połączyć z odcedzonymi, utłuczonymi ziemniakami. Dodać wytopioną słoninę lub boczek. Całość doprawić solą, pieprzem i octem.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RODZINY CZMOKÓW
I NOWAKÓW Z PIEKAR ŚLĄSKICH, 2008

KACZKA NADZIEWACZKA

SZARO-BIAŁA KLUCHA
MODRA KAPUCHA

Składniki:

- 1 kaczka w marynacie (2 łyżki oleju, pieprz, sól, papryka, majeranek, czosnek)

Nadziewka

- 3 bułki
- 2 cebule

Podroby z kaczki

- 30 dkg wędliny
- 20 dkg mielonego mięsa
- 3 jajka
- sól
- pieprz

Klusky

- 1 kg gotowanych ziemniaków
- 1 jajko
- 20 dkg mąki ziemniaczanej
- ½ kg ziemniaków gotowanych
- 1 kg ziemniaków tartych
- 2 jajka
- 1 łyżka mąki ziemniaczanej

Kapucha

- kapusta z kwaśnicorki
- 20 dkg słoniny wędzonej

Opis przygotowania:

Z kaczuchy wszystkie kości wybieramy, Zaprawą z każdej strony kaczkę nacieramy. Odkładamy ją na noc do miejsca zimnego, I niech sobie odpocznie do dnia następnego. Bułkę kroimy w kostkę, cebulkę smażymy, Wątróbkę i wędlinę do niej dodajemy. Łączymy to z buleczką, mięso i jajeczka, Utrzepane trzepaczką i przypraw kapeczka. Nadziewamy kaczuchę nitką ją zszyjemy, I na wszelki wypadek dratwą obwiążemy. Pół godziny ją w rondlu na blasze dusimy, Z godzinę w piekarniku jeszcze rumienimy. Ziemniaki ugotujemy, Jeszcze ciepłe pognieciemy. Z części będą kluski białe

Z drugiej części szare kluski
Ziemniaki na tarce trzemy
Nadmiar wody odcedzimy
Krochmal- osad zostawiamy
Szare kluski zagniatamy
Z ciasta robimy łódeczki
Kapustę dajemy w środeczki
Białą z szarą złączymy
I do wrzątku je wrzucimy
Dziesięć minut gotujemy
Okraszone podajemy.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ
KGW w KOBIERNICACH
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORZY, 2009

KŁOBUCKIE JADŁO

PLACKI ZIEMNIACZANE ZŁOŻONE, A W ŚRODKU KOTLET SCHABOWY, ZASMAŻANA MŁODA KAPUSTA

Składniki:

Placki ziemniaczane:

- 1 kg ziemniaków surowych
- mąka
- 1 jajko
- śmietana
- sól
- pieprz

Kotlety schabowe:

- 50 dkg schabu (na 2 placki przypada jeden kotlet schabowy)
- 1 jajko
- bułka tarta
- mąka
- sól
- pieprz

Zasmażana kapusta:

- 50 dkg kapusty (kiszona lub biała)
- 10 dkg boczku
- 10 dkg smalcu
- 2 łyżki mąki
- przyprawy do smaku
- cebula
- zielenina

Sos:

- 10 dkg schabu
- cebula
- 2 łyżki mąki lub pokruszona kromka razowego chleba
- przyprawy do smaku

Opis przygotowania:

Surowe ziemniaki zetrzeć na placki, dodać mąkę, 1 jajko, gęstą śmietanę, sól i pieprz. Na rozgrzanym tłuszczu upiec na złoty kolor placki ziemniaczane. Schab pokroić na plastry grubości ok. 1,5 cm, rozbić tłuczkiem i oprószyć pieprzem z solą. Usmażyć kotlety schabowe panierowane w jajku, mące i bulce tartej. Poszatkowaną kapustę ugotować do miękkości z dodatkiem przypraw i cebuli. Na patelni, przesmażyć na smalcu pokrojony w drobną kostkę boczek oraz cebulkę z dodatkiem mąki, następnie przełożyć do gotującej się kapusty. Dobrze wymieszać z dodatkiem posiekanej zieleniny i odstawić. Przygotować sos: przesmażyć na tłuszczu niewielką część schabu pokrojonego w grubą kostkę, a gdy się lekko przyrumieni, dodać poszatkowaną w półkrawki cebulę i dusić pod przykryciem, dodając przyprawy do smaku i pół szklanki wody. Gdy mięso będzie miękkie, zatrząść mąką zmieszaną z wodą lub dodać wcześniej pokruszoną kromkę razowego chleba. Na talerzu układać w piramidę po dwa placki ziemniaczane przełożone kotлетem schabowym, na wierzch wyłożyć kapustę i całość polać sosem. Można podawać z warzywami według uznania.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RADĘ POWIATOWĄ KGW
W KŁOBUCKU, 2008

KRÓLIK PIECZONY

ZE ŚMIETANĄ
Z FUSATYMI GALUSZKAMI
I MODRĄ KAPUSTĄ

Składniki:

Królik pieczony ze śmietaną

- 1 królik
- 1 ząbek czosnku
- 1 marchew
- sól, liść laurowy, ziele angielskie
- boczek lub słonina do szpikowania
(w plastrach – ilość zależna od ilości kawalków królika)
- 2 łyżki masła
- 1 szklanka kwaśnej śmietany do sosu

Salata z modrej kapusty

- 1 główka modrej kapusty
- 1 cebula
- 2 dkg słoniny wędzonej
- sól, pieprz

Fusate galuszki

- 1 kg ziemniaków
- 1 szklanka mąki
- 1 jajo
- sól

Opis przygotowania:

Królik pieczony ze śmietaną

Oczyszczonego królika dzielimy na porcje, nacieramy czosnkiem roztartym z solą. W brytfance roztopiamy 2 łyżki masła, układamy porcje mięsa i na każdą porcję nakładamy plaster wędzonego boczku, kawałek marchewki, dodajemy ziele angielskie, liść laurowy. Pieczemy w piekarniku podlewając rosółem z kostki rosolowej. Gdy królik będzie już miękki, sos podprawiamy kwaśną śmietaną.

Salata z modrej kapusty

Kapustę szatkujemy, gotujemy, odczyszcujemy, dodajemy roztopioną słoninę i przyprawiamy do smaku.

Fusate galuszki

Ucieramy ziemniaki, odciskamy, dodajemy jajko, sól, wyrabiamy ciasto i formujemy kluski rzucając je na wrzącą osoloną wodę. Gotujemy ok. 10 min.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W ŁĄCZCE, III MIEJSCE W KATEGORII AMATORÓW, 2007

KRÓLIK PO ŚLĄSKU

Składniki:

- 1,5 kg królika (tuszką)
- 120 g cebuli
- 400 g ziemniaków
- 200 g słoniny
- 5 g mielonej papryki
- 120 g śmietany
- sól
- pieprz

Opis przygotowania:

Królika oczyścić z błon, opłukać i podzielić na porcje. Obrane ziemniaki drobno pokroić, tak samo pokroić cebulę i słoninę. Rondel wyłożyć warstwą słoniny, ziemniaków i cebuli. Następnie położyć przygotowane mięso, posolić, posypać pieprzem i mieloną papryką. Warstwy układać na przemian. Całość dusić na słabym ogniu. Podczas duszenia podlewać śmietaną lub wywarem. Podawać z surówkami.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KOBIETY AKTYWNE GMINY NĘDZA, 2009

ROLADA WIEPRZOWA

FASZEROWANA KRUPNIOKIEM

I POŁĘDWICĄ DROBIOWĄ Z SOSEM RADZIWIŁŁ

Składniki:

Rolada:

- 1,30 kg schabu wieprzowego
- 50 dkg krupnioka
- 15 dkg połówki drobiowej
- 0,2 dkg cebuli
- przyprawy (sól, pieprz do smaku)
- 0,2 l oleju
- 10 dkg mąki

Opis przygotowania:

Przesmażamy krupniok na patelni z cebulą pokrojoną w kostkę i doprawiamy do smaku. Pozostawiamy do wystygnięcia. Mięso rozklepujemy, nakładamy farsz i dodajemy na środek połówkę drobiową. Następnie zawijamy, smażymy i dusimy w rondlu do miękkości. Gdy mięso jest gotowe, wyciągamy je na talerz. Na bazie wywaru przygotowujemy sos, dodając mąkę i mieszając.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ HOTEL VILLA VERDE Z ZAWIERCIA
III MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2007

PASZTET Z KRÓLIKA

Z SOSEM ŚLIWKOWYM
Z ŻURAWINĄ

Składniki:

Pasztet z królika:

- 500 g mięsa z królika z podrobami
- 400 g boczku lub łopatki wieprzowej
- 200 g wątróbki króliczej, wieprzowej lub indyczej
- 1 bułka
- 1 jajko
- 1 porcja włoszczyzny
- 2 cebule
- 12 plastrów boczku wędzonego
- 10 g smalcu
- 1–2 szt suszonych grzybów

- sól
- pieprz
- galka muszkatołowa
- ziele angielskie
- liść laurowy

Sos:

- 100 g śliwek suszonych
- 50 g masła
- żurawina
- śliwowica
- sól
- pieprz

Opis przygotowania:

Pasztet z królika

Mięso królicze i wieprzowe ugotować w jarzynach z ziele angielskim i liściem laurowym z dodatkiem suszonego grzybka. Osobno krótko obgotować wątróbę. Obrać mięso z kości i zmielić na maszynce. Zmielić wątróbę i cebulę. Namoczyć w wywarze bułkę, odcisnąć i zmielić. Dodać jajo i przyprawy, wymieszać masę, regulując konsystencję wywarem. Wymaźowaną smalcem formę keksówkę wyłożyć plastrami wędzonego boczku i wypełnić masą pasztetu. Piec w temperaturze 200° C około 45 min.

Sos

Podsmażamy na maśle pokrojone śliwki podlewając wywarem i śliwowicą, dodajemy sos pieczeniowy najlepiej spod królika, odparowujemy, przyprawiamy solą i pieprzem. Pasztet kroimy w plastry i układamy na sosie śliwkowym, dekorujemy żurawiną i smażonym boczkiem z suszoną śliwką.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. OSKARA LANGEGO
W WÓDZISŁAWIU ŚLĄSKIM, I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALISTÓW, 2008

PERLICZKA DUSZONA

Z PASZTECIKAMI,
KALAREPĄ, KARTOFLAMI

Składniki:

Paszteciki:

- 30 dkg wątróbki
- 1 jajko
- bulka tarta
- majeranek
- pęczek pietruszki
- cebulka
- sól
- pieprz
- gałka muszkatołowa

Perliczka duszona:

- 1 perliczka
- 1 szklanka bulionu
- 4 ząbki czosnku
- 2 jabłka
- 1 duża kalarepa
- 5 dkg masła
- ocet
- kartofle
- sól
- pieprz biały
- warzywa do dekoracji
- pęczek pietruszki

Opis przygotowania:

Kalarepę obrać, przetrzeć na tarce o grubych oczkach, listki drobno posiekać i ustawić do gotowania. Po ugotowaniu odcedzić, dodać sól, pieprz, ocet. 3–4 ząbki czosnku przecisnąć, dodać pęczek drobno posiekanej pietruszki. Ugotować kartofle, wyłożyć do salaterki i posypać czosnkiem i pietruszką, a następnie polewać gorącym masłem. Perliczkę wyczyścić i opłukać, następnie ją osuszyć w ściereczce i natrzeć solą, odrobiną pieprzu i czosnku. Wstawić na dwie, trzy godziny do lodówki. Ze wszystkich stron obsmażyć mięso w brytfannie na rozgrzanym tłuszczu, następnie polewać bulionem i dusić do miękkości. Z jabłek wyjąć gniazdko pestkowe, przystroić pozostałymi jarzynami i ułożyć na środku półmiska.

Paszteciki

Surową wątróbkę mielimy i przyprawiamy, po czym formujemy niewielkie kulki, obmaczamy w jajku i bulce tartej i wrzucamy do gotującej się wody. Po paru minutach wyciągamy z wrzątku i przystrajamy pietruszką.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W ORNONTOWICACH
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORÓW, 2008

PIECZEŃ HUSARSKA

Z ZIEMNIAKAMI SMAŻONYMI,
CZERWONĄ I ZASMAŻANĄ KAPUSTĄ

Składniki:

Pieczeń:

- 80 dkg wołowiny bez kości
- 10 dkg smalcu
- 1 łyżka mąki pszennej
- ocet do smaku
- ziele angielskie
- liść laurowy

Marynata:

- 1 marchew
- 1 pietruszka
- 1 cebula
- 1/4 małego selera
- woda

Nadzienie:

- 3 cebule
- 2 łyżki masła
- 3 łyżki bułki tartej
- pieprz, sól do smaku

Opis przygotowania potrawy:

Mięso wkładamy do zaprawy sporządzonej z wody, octu, obranych i startych na tarce warzyw oraz przypraw. Pozostawiamy w chłodnym miejscu na 12 godzin. Po upływie tego czasu w rondlu rozgrzewamy smalec i obrumieniamy na nim wyjęte z zaprawy mięso. Następnie mięso dusimy z dodatkiem warzyw z zaprawy, podlewając co jakiś czas wodą. Gdy będzie już prawie miękkie wyjmujemy je i kroimy w ukośne plastry nie docinając jednak do końca. W nacięcia wkładamy przygotowany ze sparzonej wrzątkiem, przetartej cebuli, bułki tartej, masła i przypraw farsz. Cebulę do farszu można również przesmażyć na tłuszczu. Mięso z nadzieniem delikatnie przekładamy do brytfanny, podlewając przetartym sosem uzyskanym z pieczenia i pieczemy do miękkości, po czym wyjmujemy i pozostawiamy w ciepłym miejscu. Sos zagęszczamy niewielką ilością zawiesiny z mąki i wody. Ciepłe mięso kroimy co drugi plaster, tak aby nadzienie pozostało wewnątrz plasterków. Podajemy na ciepło z ziemniakami bądź kluskami, układając mięso na sos.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW z UDORZA, 2008

PIECZONE GOŁĘBIE

Z BOCZKIEM,

Z CZARNYMI KLUSKAMI I CZERWONĄ KAPUSTĄ

Składniki:

Pieczone gołębie:

- 6 gołębi – młodziaki
- 300 g boczku wędzonego
- 50 g suszonych grzybów
- 100 g masła
- 100 ml śmietana 18%
- olej
- przyprawy (jałowiec, tymianek, rozmaryn)
- czosnek
- sól
- pieprz

Czarne kluski:

- 1 jajko
- 200 g mąki ziemniaczanej
- 1 kg ziemniaków

Czerwona kapusta:

- 400 g czerwonej kapusty
- 2 jabłka
- 2 cebule
- ocet
- ziele angielskie
- sól
- pieprz

Opis przygotowania:

Pieczone gołębie

Oczyszczone gołębie natrzeć solą, pieprzem, czosnkiem, olejem i ziołami. Pozostawić na kilka godzin, by przeszły aromatem przypraw. Gołębie piec obłożone boczkiem około 1 godzinę, podlewając wodą lub rosołem. Grzyby na sos wcześniej moczyć i gotować w tej samej wodzie, pokroić (pozostawić kilka całych do dekoracji), podsmażyć na masle i podlewać sosem z pieczonych gołębi, doprawić pieprzem, jałowcem i zagęścić śmietaną.

Czarne kluski

Kluski przygotować z gotowanych ziemniaków i kilku startych surowych ziemniaków z dodatkiem mąki ziemniaczanej (1/4 objętości ziemniaków) i jaja. Uformować kluski z dziurką i gotować w dużej ilości osolonej wrzącej wody.

Czerwona kapusta

Kapustę poszatkować i gotować w niewielkiej ilości wody z ziele angielskim, gdy zmięknie dodać tartę jabłko, szatkowaną cebulę, sól i pieprz. Doprawić octem – poprawia on barwę i smak, połączyć roztopioną słoniną lub boczkiem i mieszać.

Gołębie układać na boczku na sosie, z modrą kapustą (na zimno lub ciepło) i czarnymi kluskami polanymi sosem (w kuchni Śląskiej sosem polewamy kluski, a nie mięso!). Na koniec udekorować grzybami i ziołami.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. OSKARA LANGEGO
W WODZISŁAWIU ŚLĄSKIM, I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALISTÓW, 2008

ROLADA BIAŁO

Z CZORNYMI KLUSKAMI
I MODRĄ KAPUSTĄ

Składniki:

Rolada biało:

- 1 kg piersi z kurczaka
- 3 cebule
- grzyby leśne lub pieczarki
- 20 dkg żółtego sera (twardy)
- sól
- pieprz
- pęczek zielonej pietruszki

Modro kapusta:

- 1 czerwona kapusta
- 1 jabłko
- sól
- pieprz
- sok z cytryny
- liść laurowy
- ziele angielskie

Opis przygotowania:

Rolada biało

Pierś z kurczaka rozbić na 6 części – przyprawić. Farsz: grzyby z cebulą przysmażyć, zatrzeć ser żółty, twardej na dużych oczkach, a następnie dodać sól, pieprz i zieloną pietruszkę. Farszem nadziać części kurczaka, zawinąć nitką białą, opiec z dwóch stron, dodać wody i dusić na małym ogniu do miękkości.

Modro kapusta

Kapustę czerwoną pokroić i ugotować, dodać liść laurowy, ziele angielskie do gotowania. Następnie do smaku sól, pieprz i sok z cytryny. Można dodać tarte jabłko, kwaśne. Wszystko na koniec wymieszać doprawiając do smaku.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ STOWARZYSZENIE ODNOWY
I ROZWOJU WSI STANOWICE, 2008

ROLADA WOŁOWA

ZE ŚLIWKAMI I BOCZKIEM

Z SOSEM ŚLIWKOWYM W TOWARZYSTWIE

BIAŁYCH KLUSEK ŚLĄSKICH FASZEROWANYCH

CZERWONĄ KAPUSTĄ Z RODZYNKAMI

Składniki:

Rolady

- 800 g mięsa wołowego
- 5 plastrów boczku wędzonego
- 50 g musztardy
- 50 g śliwek suszonych
- 100 ml bulionu wołowego
- 20 g mąki pszennej
- pieprz, sól, papryka
- 100 ml wywaru wołowego z duszenia
- 100 g śliwek suszonych
- 100 ml śmietanki 30%
- ziele angielskie
- liść laurowy
- pieprz, sól, cukier

Farsz do klusek

- 300 g kapusty czerwonej
- 100 g jabłek
- 50 g rodzynek
- 100 ml soku z czarnej porzeczki
- 100 ml wina wytrawnego czerwonego
- 10 g mąki ziemniaczanej
- sól, pieprz
- cukier
- cytryna
- kminek

Kluski śląskie

- 1 kg ziemniaków
- 25 dkg mąki ziemniaczanej
- 2 jaja
- koperek zielony, sól

Opis przygotowania:

Rolady

Kroimy mięso na plastry i rozbijamy, dodajemy przyprawy, smarujemy musztardą, układamy zwinięte w boczku śliwki i ciasto zwijamy bawełnianą nicią, obsmażamy na patelni, przekładamy do piekarnika na blaszkę, podlewamy bulionem i dusimy. Z otrzymanego wywaru sporządzamy sos ze śliwkami, przecieramy go i zagęszczamy śmietanką.

Kapusta (farsz do klusek śląskich)

Poszatkowaną czerwoną kapustę dusimy w soku z czarnej porzeczki i w czerwonym winie z dodatkiem tartego jabłka i rodzynek, przyprawiamy, zagęszczamy zawiesiną z mąki ziemniaczanej.

Kluski śląskie

Przygotowujemy ciasto na kluski śląskie, rozwałkowujemy, nakładamy kapustę i zwijamy w roladę, owijamy gazą, gotujemy w szerokim garnku. Gotową roladę z ciasta ziemniaczanego obtaczamy w posiekanym zielonym koperku. Kroimy na plastry o szerokości ok. 3 cm.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. OSKARA LANGEGO
W WÓDZISŁAWIU ŚLĄSKIM, II MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2007

ROLADA Z DZICZYZNY

KLUSKI FUSIATE I MODRA KAPUSTA Z BOCZKIEM

Składniki:

Rolady

- 1 kg sarniny
- 40 dkg boczku wędzonego
- musztarda
- 6 ogórków kiszonych
- cebula
- przyprawy
- śmietana
- mąka

Kapusta

- kapusta czerwona
- cebula
- boczek wędzony
- sól
- 2 duże jabłka winne
- pieprz

Kluski:

- 2 kg ziemniaków,
- 2 jajka
- mąka ziemniaczana

Opis przygotowania:

Mięso pokroić w plasty, rozbić, przyprawić solą, pieprzem, posmarować musztardą. Wyłożyć plasty boczku, ogórka kiszzonego i cebuli. Zawinąć i piec na wolnym ogniu. W trakcie pieczenia oprószyć przyprawami. Po upieczeniu sos odcedzić i zagęścić śmietaną i mąką. Kapustę zszatkować, ugotować i odcedzić, zalać octem, przyprawić cebulą, pieprzem, solą do smaku. Okrasić przesmażonym wędzonym boczkiem. ¼ ziemniaków ugotować i zmielić, resztę zetrzeć, odcedzić. Połączyć, dodać mąkę ziemniaczaną. Wyrobić ciasto, formować małe kluski i gotować w osolonej wodzie.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W WIŚLE WIELKIEJ, 2009

SCHAB SZTYGARSKI

KLUSKI BULCZANE I KAPUSTA ZASMAŻANA

Składniki:

Schab sztygarski:

- 1 kg schabu
- 1 łyżeczka soli
- ½ łyżeczki pieprzu
- ½ łyżeczki papryki
- 2 ząbki czosnku
- 30 dkg kielbasy śląskiej
- 2 łyżki smalcu
- 1 kostka rosolowa
- 2 cebule
- 1 łyżeczka kminku
- 1 łyżeczka mąki ziemniaczanej

Kluski bulczone

- 1 długa bulka
- 1 duża cebula
- 1 łyżka margaryny
- 1 mały pęczek zielonej pietruszki
- 1 łyżeczka sproszkowanego majeranku
- 1 szklanka mleka
- 2–3 jaja
- 1 łyżka tartej bulki

Kapusta zasmażana

- 1 biała młoda kapusta
- 15 dkg słoniny
- mąka
- przyprawy (pieprz, cukier, ocet, sól)

Opis przygotowania:

Schab sztygarski

Mięso rozbijamy i nacieramy przyprawami, następnie układamy kielbasę i zawijamy tworząc roladę, którą owijamy nicią i obsmażamy na patelni. W garnku rozpuszczamy kostkę rosolową, wkładamy podsmażoną roladę i dusimy w rosoli ok. 30 min. Na koniec dopiekamy mięso w piekarniku, a gdy mięso wysycha, polewamy piwem. Po upieczeniu kroimy roladę na plastry o grubości ok. 3 cm.

Kluski bulczone

Bulkę kroimy w kostkę i moczymy w mleku, dodajemy jajka, przesmażoną cebulę, przyprawy, a następnie wyrabiamy ciasto i formujemy kluski. Gotujemy we wrzątku przez około 20 min.

Kapusta zasmażana

Kapustę gotujemy aż będzie miękka. Następnie odlewamy wodę. W osobnym naczyniu przygotowujemy zasmażkę. Słoninę kroimy w kostkę i roztopiamy. Dodajemy mąkę i zalewamy niewielką ilością zimnej wody. Mieszamy aż uzyska jednolitą konsystencję, po czym gotową zasmażkę dodajemy do ugotowanej kapusty.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W RUDACH,
II MIEJSCE W KATEGORII AMATORÓW, 2007

PRAŻUCHY

TRADYCYJNE KŁOBUCKIE PRAŻUCHY Z MŁODĄ KAPUSTĄ ZASMAŻANĄ

Składniki:

- 1 kg ziemniaków
- 1 szklanka mąki pszennej
- 1/2 szklanki mąki ziemniaczanej
- główka młodej kapusty
- 1 cebula
- kawałek słoniny, boczku wędzonego i kielbasy na skwarki
- słonina do zasmażki
- przyprawy
- koperek
- mąka pszenna do zasmażki
- sok z cytryny lub 2 łyżki octu winnego

Opis przygotowania:

Obrane ziemniaki zalewamy wodą tak, by były zakryte, solimy i gotujemy do miękkości. Następnie dosypujemy mąkę pszenną i gotujemy jeszcze ok. 10 minut na wolnym ogniu, można dodać również mąki ziemniaczanej pod sam koniec. Odstawiamy garnek z ognia, a ziemniaki tłuczemy na gładką masę. W międzyczasie topimy słoninę z boczkiem i kielbasą, a cebulę smażymy na złoty kolor. Poszatkowaną młodą kapustę zalewamy wrzątkiem i gotujemy ok. 10 min. Po sparzeniu kapustę odcedzamy, zalewamy bulionem, dodajemy przyprawy według uznania. Zeszkloną cebulę i całość gotujemy do miękkości. Dodajemy wyciśnięty sok z cytryny lub 2 łyżki octu winnego. Topimy słoninę, dodajemy mąkę pszenną i zrumieniamy. Tak przygotowaną zasmażkę dodajemy do kapusty pod koniec gotowania i dobrze mieszamy. Po odstawieniu z ognia, dodajemy pokrojony drobno koperek. Na ogrzany talerz wykładamy łyżką maczaną w przygotowanym tłuszczu zgrabne prażuchy, polewamy je tłuszczem i dokładamy kapustę. Prażuchy smakują również z kwaśnym mlekiem lub maślanką.

POTRAWA PRZYGOTOWANA
PRZEZ RADĘ POWIATOWĄ KGW W KŁOBUCKU, 2008

UDKO Z GĘSI

Z GĘSI ŚWIĘTEGO MARCINA
NA SOSIE ŚLIWKOWYM W ASYŚCIE SURÓWKI
Z SELERA O AROMACIE KRUPNIKA PSZCZYŃSKIEGO

Składniki:

Udko:

- 6 udek z gęsi po ok. 25dkg/szt.
- 1,5 l gęsiego tłuszczu
- sól
- pieprz
- czosnek
- majeranek
- oliwa

Surówka:

- 2 selery
- 200 ml słodkiej śmietany
- 6 dkg rodzynek
- 60 ml Krupniku Pszczyńskiego
- cukier

Ziemniaki:

- 6 średnich ziemniaków
- 15 dkg gęsiego tłuszczu
- sól
- tymianek

Sos:

- 0,7 l wina
- 0,5 kg śliwek
- 10 dkg masła
- 300 ml miodu

Opis przygotowania:

Udko z gęsi duszone we własnym tłuszczu wcześniej marynujemy w czosnku i majeranku. Serwujemy je z surówką z selera na bazie majonezu i zakrapianą krupnikiem pszczyńskim. Dodatkowo są ziemniaki podsmażone na gęsim tłuszczu, a następnie pieczone w piecu z dodatkiem ziół i czosnku. Sos przyrządzamy, dusząc śliwki w półwytrawnym winie kolejno zagęszczając masłem.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RESTAURACJĘ „STARA PIEKARNIA” W PSZCZYNIE, 2009

ŻEBRO ADAMA

PODAWANE
Z PIECZONYMI ZIEMNIAKAMI
W OTOCZENIU KAPUSTY ZASMAŻANEJ
Z DODATKIEM GRZYBÓW

Składniki (3 porcje):

- 2 kg żeberka wieprzowych, paski

Marynata:

- 400 ml oleju
- 50 g marynaty do wieprzowiny
- 20 dkg miodu
- liść laurowy, ziele angielskie, czosnek, gałka muskatołowa

Dip chrzanowy:

- 20 dkg serka Toska
- 5 dkg chrzanu
- sól, pieprz do smaku

Dodatkiem do żeberka są ziemniaki ugotowane w mundurach, podzielone na ćwiartki a następnie obsmażone w głębokim oleju (150 g na porcję).

Opis przygotowania:

Żeberka wieprzowe marynujemy ok. dwa dni wcześniej w miodzie, przyprawach, musztardzie. Po zamarynowaniu pieczone są ok. 1,5 h aż do miękkości. Kapusta zasmażana, przygotowywana jest na bazie kapusty kiszonej wcześniej wypłukanej i ugotowanej z liściem laurowym, zielem angielskim i kminkiem, zagęszczona zasmażką z masła i mąki pszennej. W końcowej fazie dodajemy leśne grzyby i wszystko jeszcze raz zapiekamy. Tak zapieczone żeberka z kapustą serwujemy z opiekаныmi ziemniakami w mundurkach wraz z dipem chrzanowym.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RESTAURACJĘ „FRYKÓWKA” Z PSZCZYNY, 2009

KEJZY ZUPA

ZUPA SEROWA

Składniki:

- 25 dkg mięsa mielonego
- 3 pory (ok. 40 dkg)
- 10 dkg śmietany kremówki
- 10 dkg serków topionych kremowych
- kostka rosółowa
- sól
- pieprz
- kurkuma
- przyprawa do zup

Opis przygotowania:

Mięso gotujemy z porem na wolnym ogniu dodając przyprawy. Rozgotowane mięso i por rozdrabniamy i powoli wlewamy do niego śmietanę kremówkę i dodajemy serki topione wraz z kostką rosółową do smaku. Zupa powinna mieć kremową konsystencję. Można ją podać z grzankami lub groszkiem ptyśowym.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KOBIETY AKTYWNE GMINY NĘDZA, 2009

KWAŚNICORKA NA WĘDZONCE

Składniki:

- 1 peklowane gołonko-wędzone
- 3 l wody
- warzywa
- ziele angielskie
- listek laurowy
- pieprz ziarnisty
- 1 l kiszonej kapusty
- 2-3 ząbki czosnku
- 1 kg gotowanych ziemniaków

Opis przygotowania:

Wędzonkę z 1 godziną z przyprawami podgotować, dołożyć kapustę i dalej gotować. Kiedy będą miękkie, mięso i kapusta, dopraw do smaku, a by sama szła w usta. Dołóż jeszcze ziemniaczek, świeżo gotowany. Jednodniowy obiad może być podany.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W KOBIERNICACH
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORZY, 2009

OBERIBA

Z WĄTRÓBKĄ DROBIOWĄ

Składniki:

- wywar z kości wieprzowych z włoszczyzną
- oberiba (kalarepa)
- wątróbka drobiowa
- zasmażka z mąki pszennej i smalcu
- pieprz
- sól

Opis przygotowania:

Gotujemy wywar z kości wieprzowych, dodajemy do niego pokrojoną w kostkę oberibę. Liście oddzielamy od łodyg i osobno sparzamy. Następnie kroimy je w paseczki i również dodajemy do gotującego się wywaru. Podobnie postępujemy z pokrojoną w kostkę wątróbką. Na koniec robimy zasmażkę ciemną z mąki pszennej i smalcu i dodajemy do reszty. Zupę podajemy z dodatkiem świeżej poszatowanej zielonej pietruszki.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RESTAURACJĘ „KUCHNIA I WINO” Z PSZCZYNY, 2009

PARZYBRODA Z ŻEBERKAMI

Składniki:

- 500 – 800 g kapusty kiszonej
- 1 kg żeberka
- 500 g ziemniaków
- 2 cebule
- 2–3 łyżki smalcu
- 1–2 łyżki mąki
- sól
- pieprz
- ziele angielskie
- ostra mielona papryka
- przyprawa bulionowa

Opis przygotowania:

Do wrzącej wody wrzucić świeże żeberka, opłukaną i poszatowaną kapustę oraz umyte i obrane ziemniaki pokrojone w kostkę. Gotować aż wszystko będzie miękkie. Na smalcu usmażyć na złoty kolor cebulę, dodać mąkę i zrobić zasmażkę. Zagęścić nią zupę i doprawić przyprawami do smaku.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH Z RACIBORZA, 2008

PUCKA NA KWAŚNO

Składniki:

- 1 kg płuczek wieprzowych
- 100 g cebuli
- włoszczyzna do wywaru
- 1 łyżka mąki pszennej
- liść laurowy
- ziele angielskie
- pieprz
- cukier
- sól
- ocet
- łyżka smalcu

Opis przygotowania:

Włoszczyznę zalać wrzącą wodą, zagotować, dodać sól, pieprz, liść, ziele i oczyszczone płucka. Gotujemy około 1 godz. Zrobić zasmażkę ze smalcu, mąki i cebuli, rozprowadzić wywarem. Ugotowane płucka kroimy w cienkie, paski, łączymy całość, przyprawiamy do smaku octem, cukrem, pieprzem. Podajemy z pieczywem.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KILERÓW DWÓCH (HOTEL QUBUS KATOWICE)
I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2009

ROSÓL Z WĘDZONKI

Z CZARNYMI KLUSKAMI

Składniki:

- 1 kg wędzonego żeberka
- 1,5- 2 l wody
- pęczek włoszczyzny
- przyprawa Kucharek
- 3 kulki ziela angielskiego
- 5 dużych ziemniaków
- 1 mąka ziemniaczana
(1/4 objętości ziemniaków)

Opis przygotowania:

Mięso ugotować do miękkości, wyłożyć na talerz i pokroić na 4 części. Zupę przecedzić, pokroić drobno marchewkę z zupy, natkę pietruszki, popieprzyć, dodać maggi. Podawać z czarnymi kluseczkami.

Czarne kluski

4 ziemniaki ugotować, 1 ziemniak surowy zetrzeć na tarce. Ugotowane ziemniaki ugnieść i podzielić na 4 części. Czwartą część oddzielić od reszty i w to miejsce nasypać mąki – tyle, ile wyciągnęliśmy ziemniaków. Dodać starty surowy ziemniak. Jeśli ciasto będzie za suche można dodać troszkę gorącej wody. Ciasto wyrobić i formować małe okrągłe kluseczki. Gotować do miękkości we wrzącej osolonej wodzie.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ FAMILIJO ZE SKRZYSZOWA, 2009

ZALEWAJKA

Składniki:

- 2 szklanki zakwasu żurowego
- 20 dkg boczku wędzonego
- 20 dkg kiełbasy
- 1 cebula
- 1 kg ziemniaków
- 1 szklanka śmietany
- ziele angielskie
- liść laurowy
- pieprz
- sól
- cukier
- majeranek
- koperek

Opis przygotowania:

Ziemniaki umyć, obrać, pokroić w kostkę i ugotować w wrzącej wodzie ok. 3 litry z dodatkiem ziela, liścia laurowego, majeranku. W międzyczasie boczek pokroić w kostkę, wytopić, dodać do niego pokrojoną w kostkę cebulę i podrumienić. Kiełbasę pokroić w kostkę wrzucić do gotującej się zupy. Gdy ziemniaki będą miękkie dodać wytopione skwarki z boczku wraz z tłuszczem i cebulką, a następnie zakwas żurowy i koper. Zagotować, odstawić z ognia, dodać zahartowaną śmietanę i przyprawić do smaku solą, cukrem, pieprzem.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW Z UDORZA, 2008

ŻUREK Z KRÓLIKA

Z ZIEMNIAKAMI

Składniki:

- 500 g mięsa z królika – przód
- 250 g podrobów króliczych
- 1 porcja włoszczyzny
- 1 cebula
- 2 marchewki
- 4 ziemniaki
- 200 ml śmietany 18%
- 20 g mąki pszennej
- natka pietruszki
- sól
- pieprz
- ziele angielskie
- liść laurowy
- ocet

Opis przygotowania:

Mięso królicze i podroby ugotować w jarzynach z ziele angielskim i liściem laurowym. Obrać mięso z kości i pokroić w kostkę, włożyć do wywaru, dodać pokrojoną marchew i ziemniaki w kostkę, przyprawić, gotować do miękkości, dodać zawiesinę mąki, a na koniec zabielić śmietaną, do smaku zakwasić octem. Podajemy w talerzu lub miseczkach z ziemniakami krojonymi w kostkę lub gniecionymi, ewentualnie z pieczywem żytnim. Dekorujemy zieloną pietruszką.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH IM. OSKARA LANGEGO W WÓDZISŁAWIU ŚLĄSKIM, 1 MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALISTÓW, 2008

AGREST W MALCU

NA MIODULI

Składniki:

- 0,5 kg agrestu
- 1 cukier
- 1 cukier puder
- woda

Opis przygotowania:

Na patelni robimy karmel z cukru i wody. Dodajemy oczyszczony agrest, przesmażamy ok. 1 min. Następnie podlewamy miodulą. Podajemy na ciepło dekorujemy.

Miodula

1 szklanka spirytusu, 1 wody, 1 miodu, mieszamy. Powinna leżakować co najmniej 3 tygodnie.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KILERÓW DWÓCH (HOTEL QUBUS KATOWICE)
I MIEJSCE W KATEGORII PROFESJONALIŚCI, 2009

JABŁECZNIK „JAK U MAMY”

Składniki:

PODAWANY Z SOSEM GOŹDZIKOWYM

Ciasto kruche:

- 1 kg mąki pszennej
- 1,5 kostki masła
- 250 g cukru pudru
- 4 jajka
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 1 cukier wanilinowy

Masa:

- 2 kg jabłek prażonych

Sos miodowo- goździkowy:

- 1 l śmietany kremówki
- 30 dkg miodu wielokwiatowego
- 8–10 szt. goździków

Opis przygotowania:

Z w/w składników zarabiamy ciasto, po czym schładzamy je ok. pół godziny w lodówce. Po schłodzeniu dzielimy je na dwie części, rozwałkujemy i wykładamy na wysmarowaną i obsypaną bułką tartą formę. Nakładamy masę z prażonych jabłek i przykrywamy drugą partią rozwałkowanego ciasta. Pieczemy w temperaturze 180°C przez około 60 min. Sos sporządzamy łącząc wszystkie składniki, a następnie redukując na małym ogniu aż do zgęstnienia. Jabłecznik przed podaniem obsypujemy cukrem pudrem i polewamy sosem.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RESTAURACJĘ „FRYKÓWKA” z PSZCZYNY, 2009

KOŁOCZ Z POSYPKĄ

Składniki:

Ciasto:

- 1 kg mąki
- 20 dkg cukru
- 25 dkg masła
- 10 dkg drożdży
- 0,25 l mleka
- 5 jajek
- sól

Posypka:

- 60 dkg mąki
- 40 dkg masła
- 40 dkg cukru
- 1 żółtko
- 1 cukier waniliowy

Opis przygotowania:

Mąkę przesiewamy przez sito. Z mleka i drożdży robimy rozczyń, który wlewamy do przesianej mąki. Jajka ubijamy z cukrem. Roztapiamy masło. Gdy rozczyń podwoi swoją objętość, dodajemy jajka z cukrem i wyrabiamy, dolewając roztopione masło. Wyrabiamy ciasto tak długo, aż przestanie się kleić do rąk, na końcu dodajemy sól. Oddzielnie wyrabiamy wszystkie składniki na posypkę. Na blachę układamy ciasto, na które dajemy posypkę. Pieczemy do zrumienienia.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ STOWARZYSZENIE ODNOWY
I ROZWOJU WSI STANOWICE, 2009

KOPA Z GRUSZKĄ

KROPIONĄ ŻUBRÓWKĄ

Składniki:

- 150 ml Żubrówki
- 15 dkg migdałów
- 10 dkg orzechów
- 7,5 dkg kokosu
- 20 dkg daktyli
- 10 dkg masła
- 60 dkg biszkoptu
- 0,5 l śmietany
- 2 łyżki cukru
- 3 duże gruszki

Zalewa do gruszek:

- 1 l wody
- 15 dkg cukru
- 1 laska cynamonu

- 3 gwiazdeczki anyżu
- skórka z 1 cytryny
- skórka z 1 pomarańczy

Opis przygotowania:

Kruszony biszkopty ugniatamy z masłem i bakaliami (orzechami, kokosem, rodzynkami) i nasączamy żubrówką. Podajemy na talerzu z bitą śmietaną oraz gruszką o aromacie anyżu w formie wypukłej kopy przyozdobionej melisą.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ RESTAURACJĘ „STARA PIEKARNIA” W PSZCZYNIE, 2009

KOPA ORNONTOWICKA

Składniki:

Placki kokosowe:

- 6 białek
- 12 dużych łyżek cukru
- 400 g wiórek kokosowych

Bakalie:

- 1 puszka ananasa
- 100 g rodzynek
- 200 g spirytusu
- 100 g migdałów

Krem:

- 1 kostka masła
- 2 jajka
- 4 łyżki cukru
- 250–200 ml śmietany słodkiej 30–36%

Opis przygotowania:

Placki ananasowe

Białka z cukrem ubić na sztywną pianę na gorąco (tzn. włożyć garnek z białkami i cukrem do miski z ciepłą wodą ok. 40°C), do ubitych białek dodać wiórki kokosowe ciągle mieszając, następnie formować placki różnej wielkości od największego do najmniejszego (aby potem można było nadać ciastu kształt kopca) na formie wyłożonej papierem i piec w piekarniku rozgrzanym do 180°C.

Bakalie

Ananas pokroić w paski, rodzyнки sparzyć wodą, odcedzić, zostawić do wychłodzenia, następnie namoczyć w zalewie spirytusowej, pozostawić na noc. Migdały sparzyć, obrać ze skórki i pokroić w paseczki.

Krem

Masło zmiksować lub utrzeć na puszysto, jajka ubić z cukrem. Ubite jajka wlewać powoli cienką stróżką do masła, cały czas mieszając; dodać spirytus. Pokrojony ananas, rodzyнки, migdały wymieszać z kremem. Placki kokosowe nasączyć sokiem z ananasa i przełożyć kremem w kolejności od najmniejszego do największego placka. Ubić 1 śmietanę kremówkę 30–36% na sztywno. Przełożone kremem placki w formie kopca oblać śmietaną i posypać startą gorzką czekoladą.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW z ORNONTOWIC
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORÓW, 2006

MAKÓWKI CIESZYŃSKIE

Składniki:

- 0,5 kg maku
- 3 l mleka
- 0,5 szklanki cukru
- 35 dkg miodu naturalnego
- bakalie (paczka): rodzynki, figi, daktyle, orzechy włoskie, migdały
- 0,5 porcji olejku migdałowego lub kilka kropel aromatu migdałowego
- 2 paczki sucharków

Opis przygotowania:

Mak bardzo drobno mielimy, bakalie kroimy (wieczór wcześniej można namoczyć rodzynki). Gotujemy 1 litr mleka. Zmielony mak gotujemy z mlekiem na małym ogniu aż do zaparzenia. Następnie do masy dodajemy cukier i miód, dozując ilość do smaku. Cały czas mieszając na małym ogniu dodajemy bakalie. Na końcu dodajemy pół porcji olejku lub kilka kropel aromatu. Wszystko mieszamy. W oddzielnym naczyniu gotujemy 1 litr mleka, do którego wrzucamy na ok. 3 sekundy sucharki (obracając na drugą stronę). Przygotowaną makową masę i sucharki układamy na przemian warstwami w ozdobnej misie, każdą warstwę przelewając mlekiem. Gotowe makówki należy podawać na zimno, najlepiej smakują z kompotem z suszonych śliwek.

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ „IMKO WISELKA” Z WISŁY, 2009

SZPAJZA WIŚNIOWA

Opis przygotowania:

Upiec biszkopt, nasączyć go likierem i pokroić w kawałki. Krem przygotować ubijając jajka z cukrem, dodając masło oraz mały kieliszek spirytusu. Biszkopt włożyć do salaterki, na to położyć krem wymieszany z bakaliami i wiśniami, następnie przekładać biszkopt, krem, wiśnie, a na koniec udekorować bitą śmietaną.

Składniki:

Biszkopt:

- 5 jajek
- 5 łyżek cukru
- 5 łyżek mąki

Krem:

- 300 g masła
- 3 jajka
- 6 łyżek cukru
- śmietana 30%
- 25 ml spirytusu
- 1,5 słoika wiśni w likierze wypestkowanych
- 250 g migdałów
- 250 g orzechów laskowych

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W ORNONTOWICACH
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORÓW, 2008

ROGALIKI „NIEBO W GĘBIE”

Drożdże z cukrem rozcieramy
I do mąki je wlewamy.
Jeszcze jajka, tłuszcz, śmietana,
Ma do tego być dodana.
Troszkę soli dodajemy,
Czym smak ciasta poprawimy.
Ciasto gładkie zagniatamy,
Chwilę mu odpocząć damy.
Pięć równych kulek robimy,
Na okrągło je walcujemy.
Na osiem części kroimy,
I czymś słodkim smarujemy.
Robimy zgrabne rogałe,
I nie jest to trudne wcale.
Białkiem jajka pomażemy
I w piekarniku pieczemy.
Jeszcze ciepłe polecamy,
Potem „niebo w gębie” mamy.

Składniki:

- 1 kg mąki
- 1 kostka masła
- 1 kostka margaryny
- 10 dkg drożdży
- 4 łyżki cukru
- 5 łyżek śmietany
- 2 łyżeczki proszku do pieczenia
- 2 jajka
- 3 żółtka
- 1 łyżeczka soli

POTRAWA PRZYGOTOWANA PRZEZ KGW W KOBIERNICACH
I MIEJSCE W KATEGORII AMATORZY, 2009

*Jeszcze więcej przepisów na
www.slaskiesmaki.pl*

*Zapraszamy na kolejne edycje
Festiwalu „Śląskie Smaki”®*

Wydawnictwo realizowane w ramach projektu „Śląskie. Pozytywna energia. Promocja Turystyczna województwa śląskiego na targach krajowych wraz z publikacją materiałów informacyjnych i promocyjnych” współfinansowanego przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2007–2013.

Projekt realizowany jest w partnerstwie przez:

- Śląską Organizację Turystyczną,
- Związek Gmin Jurajskich,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego,
- Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „OLZA”,
- Stowarzyszenie „Region Beskidy”.

Śląska Organizacja Turystyczna poleca również
wydawnictwa w wersji on-line!

www.gosilesia.pl
zakładka E-BIBLIOTEKA

"Śląskie z dzieckiem"

To idealny przewodnik po województwie śląskim dla rodzin. Zawiera 16 jednodniowych propozycji wycieczek po regionie na pogodę i 16 na niepogodę. Oprócz praktycznych opisów i porad wydawnictwo zawiera kolorowanki, wycinanki i gry przygotowane specjalnie dla naszych milusińskich. Tą książką zachwycone będą całe rodziny!

"Śląskie. Przewodnik pozytywny"

Kompleksowy przewodnik pokazujący bogactwo i różnorodność atrakcji całego województwa śląskiego. Autorka podpowiada jak dotrzeć do poszczególnych miejscowości, gdzie przenocować i gdzie się posilić. Są też propozycje 1- lub 2-dniowych wycieczek, których trasy można pokonać samochodem, rowerem lub pieszo. Całości dopełnia mnóstwo barwnych fotografii, rysunków i mapek czy ciekawostek w ramkach.

ISBN: 978-83-62001-44-6

Katowice, 2010

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Śląskie.
Pozytywna energia

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO**

